

Γέροντας Εφραίμ Κατουνακιώτης - λόγοι διδαχής - Υπακοή

[Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Άγ. Εφραίμ Κατουνακιώτης](#) / [Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#)

Κάποια καλογριούλα μου έγραψε, λέει: Γέροντα, ακούμε ότι θά 'ρθουν οι Τούρκοι και δεν ξέρουμε τι να κάνουμε.

-Α! άκουσε, παιδάκι μου, της λέω. Δεν έχεις υποκοή. Διότι αν είχες υπακοή, τότε: «Τι με νοιάζει εμένα; Ό,τι μου πει η Γερόντισσα· ό,τι μου πει η Γερόντισσα. Δεν είναι Γερόντισσα η Μ.; Ε, ό,τι πει η Μ., εμένα δεν με νοιάζει». Αυτή είναι υπακοή. Αλλά για να φοβάσαι, έχεις θέλημα μέσα σου, έχεις θέλημα μέσα σου, έχεις θέλημα.

Ξερετε πολύ καλά ότι ο Γέροντάς μας (Ιωσήφ) ήταν των άκρων ησυχαστής και της νοεράς προσευχής. Και όμως δεν μας παρέδωσε ως πρώτο την ησυχία ή την νοερά προσευχή, αλλά μας παρέδωσε την υπακοή το κοινόβιο!

Και τα βιβλία των αγίων Πατέρων αν παρακολουθήσετε, θα δείτε ότι πολλοί με ευκολία, με πολλή άνεση αγίασαν, αγιάστησαν οι ψυχές των, δίχως να κάνουν κόπους, δίχως να κάνουν θυσίες, δίχως να κάνουν ασκητικούς αγώνας, αλλά τι; Εδιάλεξαν την υπακοή.

Η υπακοή φέρει τον άνθρωπο όχι μόνο σε απάθεια σωματική, αλλά και πνευματική.

Βολιδοσκοπήσατε από που ξεκινάει η υπακοή. Από την Τριαδική Θεότητα. Ο Χριστός λέει ότι « ήρθα να κάνω όχι το θέλημα το εμόν, αλλά το θέλημα του πέμψαντός με» (Λουκ. 22,42). Από εκεί αρχίζει η υπακοή. Γι' αυτό και όποιος κάνει υπακοή, γίνεται μιμητής του Χριστού!

Βεβαιώθηκα με πείρα ότι η υπακοή είναι ανωτέρα της προσευχής.

Θέλεις ν' αποκτήσεις προσευχή; Θέλεις, όταν λες το «Κύριε Ιησού Χριστέ», να τρέχουν τα δάκρυα ποτάμι από τα μάτια σου; Θέλεις να ζήσεις τη ζωή των αγγέλων; «Ευλόγησον», «νά 'ναι ευλογημένο». Υπακοή.

Ο μεγάλος αγώνας του ανθρώπου είναι να μην πιστεύει τον λογισμό του. Ε, ο Γέροντας τώρα λείπει, ρώτησε τον αδερφό σου κι ό,τι σου πει ν' ακούσεις. Δεν είναι μικρός αγώνας να ρίξεις τον εαυτό σου κάτω, δεν είναι μικρός αγώνας. Μα αλλιώς δεν γίνεται, αλλιώς δεν γίνεται. Αν θέλεις ν' ακολουθήσεις τον καλογερικό νόμο, εκεί θα πατήσεις.

Ερώτησαν κάτι καλογριούλες και τον πάτερ-Γεράσιμο, τον Υμνογράφο.

-Πάτερ-Γεράσιμε, τι θα πει τυφλή υπακοή;

-Να σας πω, λέει. Είπε η Ηγουμένη· φέρε Ευπραξία, ένα ποτήρι νερό. Τό'φερεις. Χύσ'το. Τό'χυσες. Βρε παλαβή, γιατί τό 'χυσες το νερό; Ευλόγησον. Να μη δικαιολογηθείς· μα καλά, εσύ δεν μου πες να το χύσω το νερό; Όχι έτσι, λέει. Ευλόγησον, αυτή είναι η τυφλή υπακοή.

Αν δεν κάνεις τυφλή υπακοή, δεν ανεβαίνεις απάνω σε πνευματικές σκάλες. Είδες αυτό το Γεροντάκι πώς είπε; Αυτή είναι η τυφλή υπακοή, να μη δικαιολογείς τον εαυτό σου. Όχι μόνο στο Γέροντα, και στον αδερφό σου. Και στον αδερφό σου να μη δικαιολογείς τον εαυτό σου, αλλά πάντοτε να τον έχεις τον εαυτό σου κάτω από όλους.

Αυτός ο οποίος κάνει υπακοή στον Γέροντά του, μιμείται τον Χριστό, ο Οποίος έκανε Υπακοή στον Πατέρα Του. Και υποχρεούται κατά συνέχειαν ο Θεός να ευλογήσει εκείνον, ο οποίος τον μιμείται.

Αν ζητάτε ένα πράγμα από τον Γέροντα, προδιαθέσατε τον λογισμό σας· εάν μεν σας ακούσει, «νά'ναι ευλογημένο», εάν δεν σας ακούσει, πάλι «νά'ναι ευλογημένο. Μην προδιαθέτετε τον λογισμό σας ότι θα σας ακούσει ο Γέροντας και αν κατόπιν δεν σας ακούσει, και θα σκουντουφλιάσετε.

Πολλές φορές κι εμείς, να πούμε, ως Γέροντες μπορεί να κάνουμε κι ένα λάθος. Έσύ όμως που θα κάνεις υπακοή, θα σου βγεί σε καλό, δεν θα σου βγει σε κακό! Ποτές η υπακοή δεν βγαίνει σε κακό, διότι είναι μίμησις Χριστού.

Έκανες υπακοή, θα πας στον παράδεισο, δεν έκανες υπακοή, δεν πάει να κάνεις νοερά προσευχή, δεν πάει να μεταλαμβάνεις, δεν πάει να λειτουργάς, προορίζεσαι για την κόλαση. Να και ο Αδάμ, να και ο Προφήτης Ελισσαίος, να και ο Γιεζή, όλα αυτά τα παραδείγματα βεβαιώνουν ότι περισσότερο ο Θεός αναπαύεται στην υπακοή παρά στις άλλες αρετές, να πούμε. Και οι άλλες αρετές συνδράμουν· όπως ενεργεί η υπακοή δεν ενεργούν οι άλλες αρετές. Γι' αυτό περισσότερο επιμεληθείτε την υπακοή.

Να σας πω, σ' αυτό το πράγμα, σε μας εξαρτάται αν αυτό το φως που έχουμε μέσα μας, τη χάρη δηλαδή, μπορεί να την αυξήσουμε, μπορεί να την ελαττώσουμε. Αν είναι τώρα πέντε βαθμών, αύριο μπορούμε να την κάνουμε δέκα, τριάντα, πενήντα, εκατό. Από μας εξαρτάται, αν είναι τώρα δέκα βαθμούς, να την κάνουμε οχτώ, πέντε, τρία, ένα, από μας εξαρτάται. Και αυτό είναι από την αυταπάρνηση, από την πεποίθηση, την ευλάβεια, τον σεβασμό που θά'χουμε στον Γέροντα. Από την υπακοή που θά'χουμε στον Γέροντα αυτό το φως αυξάνει. Και όχι μόνο στον Γέροντα, αλλά και μεταξύ μας νά'χουμε υπακοή.

Μακάριος εκείνος ο αδερφός ο οποίος, προτού να τελειώσει το λόγο ή ο Γέροντας ή ο παραδερφός του, «νά'ναι ευλογημένο». Σε είπε ένας αδερφός: «Έλα, πάτερ, να με βοηθήσεις εδώ», «νά'ναι ευλογημένο». Ακολούθησε αυτόν το δρόμο, να δεις τι θα αισθανθείς μέσα. Τι ειρήνη, τι γαλήνη θα αισθανθείς! Ενώ, «περίμενε πέντε λεφτά κι έρχομαι»...

Να σας πω μια περίπτωση που μου συνέβη εμένανε, όταν ο άνθρωπος, να πούμε, στηρίζεται στον λογισμό του, στην κρίση του, και δεν πάει να ρωτήσει έναν άλλονε.

Στα Καρούλια βρισκόταν κάποιος αδερφός και μου λέει: «Παπα-Εφραίμ, είμαι άρρωστος και έλα να με κοινωνήσεις». «Νάρθω να σε κοινωνήσω. Την τάδε μέρα μετά απ' τη Λειτουργία».

Έχω ένα κουτάκι μικρό σαν τον καφέ αυτό, έτσι ερμητικώς κλείνει αυτό. Σαν τον σταυρό, το βάζω εδώ στον κόρφο μου και πηγαίνω κάτω και κοινωνώ, όποιος έχει ανάγκη. Όταν μελίζει ο παπάς τις μερίδες, παίρνει μια μικρή μερίδα σαν μία φακή και βάζει στην αγία λαβίδα μέσα στο άγιο Αίμα και τη βάφει έτσι. Κι' είναι βαμμένη· Σώμα και Αίμα· και πηγαίνεις κατόπιν και μεταλαμβάνεις τον αδερφό, όποιος σε ζητήσει.

Λειτουργήσα. Όταν τελείωσα, να πούμε, μετάλαβα εγώ, ξέχασα να βγάλω μια μερίδα από το άγιο δισκάριο να βάλω μέσα στο Αρτοφόριο και να τη βάψω. Ξέχασα. Ε, άνθρωπος είμαι κι εγώ, ξεχνάω. «Αδερφέ μου, να κάνεις λιγάκι υπομονή, γιατί ξέχασα». «Καλά».

Τον ειδοποιώ πάλι ότι την τάδε μέρα πάλι θα λειτουργήσω, αλλά θά'μαι στα Καρούλια κάτω· θα λειτουργήσω, και 'κει θά'ρθω να σε μεταλάβω. Λέει: «Πάρε πάντως το Αρτοφόριο. Εάν με δεις εκεί στην εκκλησία, θα κοινωνήσω. Αν δεν με δεις, τότες δεν μπορώ, είμαι άρρωστος και νάρθεις να με κοινωνήσεις στο σπίτι μου». «Νάναι ευλογημένο».

Παπα-Εφραίμ, άνοιξε τα μυαλά σου, γιατί τάχεις κι εσύ λίγα τώρα. Λοιπόν, εκεί στο αντιμήνσιο βάζω το Αρτοφόριο -το κουτάκι που θα βάλω την μερίδα- να το βλέπω εκεί. Τελειώνω, αυτό εκεί, καταλύω. Βρε, να πάρει η ευχή, να πάρει. Πάλι ξέχασα! Βρε τι είναι αυτό; Τι είναι αυτό το κακό που με βρήκε; «Αδερφέ μου, ζητώ συγγνώμη, πάλι ξέχασα. Θα πάω πάνω να λειτουργήσω και θάρθω πάλι στα Καρούλια να σε κοινωνήσω. Να κανονίσω τον εαυτό μου κάνοντας τον κόπο να κατέβω πάλι, γιατί τάχασα εγώ τα μυαλά μου». «Καλά».

Πάω λοιπόν, το βάζω το Αρτοφόριο απάνω στο αντιμήνσιο να το βλέπω. Το βλέπω

το Αρτοφόριο, βάζω εκεί, το καταλύω, το αυτό, τίποτε. Μνήσθητί μου, Κύριε, τι είναι αυτό με μένα! Τι είναι αυτό με μένα τώρα; λέω. Τι να πω! Νά'ναι ευλογημένο, λέω. Κατεβάζω λοιπόν το Αρτοφόριο, που έχομε ξερές μερίδες· τις έχομε αποξηράνει, τις έχομε κάνει παξιμάδι τη Μεγάλη Πέμπτη· κατεβάζω κάτω λοιπόν, απλώνω το αντιμήνσιο και ανοίγω το κουτάκι και βάζω τη λαβίδα από κάτω, για να πάρω μια μερίδα. Τη βάζω τη λαβίδα από κάτω, δεν σηκώνεται ο άγιος Άρτος! Πιέζω! Δεν σηκώνεται! Μα τι γίνεται; Πετάγεται ο άγιος Άρτος, ευτυχώς που έπεσε απάνω στο αντιμήνσιο. Ει δε, θα έπεφτε κάτω. Φοβήθηκα, τρόμαξα. Βρε, λέω, μήπως είναι οι μερίδες, έχουν κολλήσει στη μούσα; (Μούσα λέγεται ένα θαλασσινό σφουγγάρι, που τόχουν πατήσει και γίνεται στρογγυλό, έτσι πέτρα, πέτρα γίνεται, και βάζομε απάνω εκεί τις μερίδες· γιατί όπου να τις βάλεις, τραβάει υγρασία). Πάω εκεί στις μερίδες, α, οι μερίδες κουνιόντουσαν! Α! Έχει κώλυμα ο αδερφός! Γι' αυτό ξεχνάω εγώ ο λειτουργός, διότι έχει κώλυμα. Καλά. Παίρνω το αρτοφόριο, κατεβαίνω κάτω. Τον κοινώνησα. Λέω:

-Γέροντα, θέλω να σου πω έναν λογισμό, και ως αδερφός και περισσότερο ως πνευματικός.

-Τι θέλεις να μου πεις;

-Να κάνεις μία γενική εξομολόγηση.

-Έχω κάνει τρεις, λέει απότομα.

-Άκουσε, αδερφέ μου, μήπως και ξέχασες.

-Όχι, λέει, δεν έχω, έχω κάνει τρεις.

Α! Δεν το σήκωσα πλέον αυτό. Ο τρόπος του, η συμπεριφορά του, δεν το σήκωσα. Να μιλάει έτσι! Εγώ να θυσιάζομαι και να σου λέω έναν πνευματικό λόγο... Άνθρωπος είσαι, πάτερ, ένα μικρό, όπως και πάνω εκεί, που πήγε ο πάτερ-Παΐσιος, ήταν ένας βλάχος και ήρθε η ώρα του να πεθάνει αυτός ο βλάχος και δεν παρέδιδε ψυχή, μόνον έβλεπε το διάβολο. Αυτός που τον υπηρετούσε, του λέει:

-Βλέπεις τον διάβολο;

-Ναι. ο διάβολος.

- Α, πάτερ, λέει, έχεις αμαρτία αξομολόγητη, Ρώτησε τον διάβολο τι αμαρτία έχεις.

Ρώτησε.

-Δεν θα παραδώσεις ψυχή.

-Γιατί, βρε διάβολε, δεν θα παραδώσω ψυχή;

-Γιατί έχεις αμαρτία αξιομολόγητη.

-Ποια αμαρτία;

Δεν μπορεί να την πει.

-Α, η Μαρία, λέει, με βιάζει. (Τά'βαλε με την Παναγία, Μαρία τη λένε οι διαβόλοι). Δεν μπορώ λέει...

Στο τέλος ήταν παντρεμένος κι όλα όσα παιδιά γεννούσε, όλα απέθνησκαν. Και στο τέλος, στο τελευταίο, πηγαίνει σ' έναν μάγο και τους έκανε μάγια ο μάγος και δεν το είχε εξομολογηθεί ο καλόγηρος αυτό. Του το θύμισε ο διάβολος. Το εξομολογήθηκε. Τώρα το εξομολογήθηκε κι έπειτα έπεσε και κοιμήθηκε (πέθανε).

Λοιπόν, άνθρωπος είσαι, πάτερ, τόχεις ξεχάσει αυτό. «Έχω κάνει τρεις». Α! Εγώ να μιλώ κατ' αυτόν τον τρόπο και ο άλλος να μου... «Πάτερ μου, αυτό κι αυτό συμβαίνει». Ξέρεις τι μου αποκρίνεται;

-Ξέρεις τι μου λέει ο λογισμός; λέει.

-Τι σου λέει;

-Παίρνεις ένα κομμάτι ψωμί, βάζεις λιγάκι νάμα κι έρχεσαι να με μεταλάβεις.

-Μνήσθητί μου, Κύριε! Να το κάνω αυτό το πράγμα, πάτερ, γιατί να το κάνω; Καλά, εσένα μπορεί να μη σε σέβομαι, να μη σε αγαπώ, αλλά τον κόπο που κάνω από το σπίτι μου νάρθω κάτω, να σε κοινωνήσω με ψωμί; του λέω. Σε τέτοια συνείδηση, σε φόβο, σε...

Επίστευσε στον λογισμό του. Και να τι αποτέλεσμα, ούτως ώστε να μην είναι άξιος να κοινωνήσει!

Γι' αυτό, μην πιστεύει καθέννας στο λογισμό του. Υπακοή. Βγάζω το δικό μου το μυαλό και βάζω το μυαλό του Γέροντά μου. Αυτή είναι υπακοή.

Αυτό θα πει υπακοή. Να βγάλεις τον λογισμό σου, τον δικό σου, και ν' ακούσεις τι θα σου πει ο Γέροντάς σου.

Μοναχός: Να πω ένα άλλο. Ένα προσωπικό που συμβαίνει εδώ. Μετά το Απόδειπνο, όταν το αρχονταρίκι πλύνει τα σεντόνια, τα απλώνουμε και μερικοί τα μαζεύουν.

Είμαι από αυτούς που τα μαζεύουν τα σεντόνια που στέγνωσαν στην απλωταριά. Και όταν πηγαίνω το βράδυ να μαζέψω τα σεντόνια, δεν μπορώ μετά να κοιμηθώ, όπως κάνω τις άλλες μέρες, γιατί εγείρομαι μέσα μου και δεν μπορώ να κοιμηθώ και χάνω λίγο απ' την τάξη, το πρόγραμμα. Και το λυπάμαι.

Γέροντας: (Δεν κατάλαβε) Και το;...

Μοναχός: Δηλαδή κάνω την υπακοή πρόθυμα. Πρόθυμα πηγαίνω και μαζεύω τα σεντόνια, αλλά ξέρω όμως ότι δεν θα μπορέσω να κοιμηθώ αμέσως και να σηκωθώ νωρίς, τόσο νωρίς, και να εφαρμόσω όλον τον κανόνα. Και λυπάμαι. Αυτή η λύπη πώς θεραπεύεται;

Γέροντας: Θεραπεύεται, διότι δεν έχεις βάλει ως ριζά την υπακοή. Εγώ δεν κοιτάω να κάνω προσευχή, κοιτάω να κάνω υπακοή. Σούπανε η αδελφότης εδώ, μάζεψε τα σεντόνια. Νάναι ευλογημένο. Ο Θεός μπορεί· εσύ τώρα ελαττώνεις την προσευχή σου μαζεύοντας τα σεντόνια, έστω, να πούμε, μισή ώρα. Όταν θα πας να προσευχηθείς, θα σου δώσει ο Θεός, γι' αυτή την αυταπάρηση και την υπακοή την οποίαν έκανες, διπλή τη χάρη. Αν προσευχόσουνα, τρόπον τινά, τη νύχτα τρεις ώρες, εύρισκες χάρη, να πούμε, δέκα βαθμών. Τώρα επειδή ελαττώνεις την ώρα της προσευχής και γίνεται δυόμιση ώρες, νομίζεις ότι δεν θ' απολαύσεις προσευχή; Περισσότερο θ' απολαύσεις. Γιατί έβαλες το θεμέλιο της καλογερικής ζωής, του καλογερικού νόμου. Ήρθαμε εδώ να κάνουμε υπακοή, όχι να κάνουμε προσευχή. Υπακοή.

Μοναχός: Το πιστεύω αυτό, αλλά έχω ένα δισταγμό που μου τα χαλάει όλα.

Γέροντας: Εκεί να νικήσεις τον εαυτό σου. Να νικήσεις τον εαυτό σου.

Ο προφήτης Ελισσαίος, αυτές τις μέρες ήτανε. Κατά διαδοχήν του προφητικού χαρίσματος ο προφήτης Ηλίας διετάχθη να πάει να χρίσει τον Ελισσαίο, λέει, προφήτη. Έχρισε. Τώρα ο προφήτης Ελισσαίος κατά διαδοχήν έπρεπε ν' αφήσει τον Γιεζή. Αλλά ο Γιεζή έκανε υπακοή; Δεν έκανε. Όταν έφυγε ο Νεεμάν ο Σύρος, επήγε και τον είπε ότι, -ξέρετε την ιστορία τώρα εσείς (Δ' Βασ. κεφ.5) -και λέει:

-Ο Γέροντας μ' έστειλε να μου δώσεις μερικά ρούχα, άμφια μεγάλα.

-Πάρε.

-Και χρυσό.

-Πάρε και χρυσό.

-Και αμπέλια.

-Πάρε και αμπέλια.

Επήγε, ο Νεεμάν έφυγε. Ο δε Γιεζή γύρισε, πήγε στον Γέροντά του. Αυτός τά 'κρυψε όμως, ο Γιεζή, να μην τα δει ο Γέροντας. Τόσο του έκοβε το μυαλό, ότι νομίζει ότι θα κρυφτεί από τον προφήτη.

Ο προφήτης προτού νά'ρθει ο Νεεμάν: -Πήγαινε και λούσου εφτά φορές στον Ιορδάνη, δεν τον είδε καθόλου, πήγαινε και λούσου, λέει.

-Πάρε και χρήματα, λέει.

-Εγώ δεν έχω ανάγκη από χρήματα, λέει, δεν πουλώ τη χάρη με τα χρήματα, πάνε και λούσου.

Ο Γιεζή, πήγε και τά'κρυψε.

-Πού ήσουνα; λέει.

-Στο τάδε μέρος.

-Τι έκανες;

-Να, είχα δουλειά.

Είπε την αλήθεια; Και την πρώτη προδοσία έκανε, που είπε ψέματα στον Νεεμάν· νόμιζε ότι θα κρυφτεί από τον Γέροντά του. Δεύτερη προδοσία, τά έκρυψε, και του είπε πού ήσουνα, είπε πάλι ψέματα. Του λέει ο προφήτης, εγώ εκεί ήμουνα, που έπαιρνες τα ρούχα. Τρίτη φορά τον κάλεσε ο προφήτης σε μετάνοια. Δεν είπε, «Γέροντα, ευλόγησον, να με συγχωρέσεις, με προσέβαλε ο πειρασμός». Όχι, δεν είπε. «Ε, τότες», λέει, «πάρε και τη λέπρα του Νεεμάν».

Τρεις φορές τον εκάλεσε ο προφήτης σε μετάνοια. Ούτε την πρώτη, ούτε τη δεύτερη, ούτε την τρίτη. Ε, τότες λοιπόν ο προφήτης, «πάρε και τη λέπρα του Νεεμάν».

Τι κατάλαβε ο Γιεζή; Και το προφητικό χάρισμα τό'χασε, και την υγεία του έχασε. Και τι τον ωφέλησαν τ' αμπέλια και τα χωράφια; Όταν ο άνθρωπος είναι υγιής, όλα τα ευφραίνεται, όταν είναι άρρωστος, δεν θέλω τίποτε, άρρωστος είμαι, δεν με ευφραίνει τίποτε, διότι είμαι άρρωστος. Όταν είσαι υγιής, όλα. Και τη λέπρα πήρε και την υγεία του έχασε και τον προφήτη τον έχασε· και τι εκληρονόμησε; Και άδεται ο λόγος «η λέπρα του Γιεζή». Όχι του Νεεμάν, του Γιεζή η λέπρα.

Στο σπίτι μας πιο πάνω είναι ο πάτερ-Γεδεών, ο οποίος έχει τους Αρχαγγέλους. Εκεί καθότανε ένας υποτακτικός, ο οποίος πήγε μάλλον να γηροκομήση τους γέρους προ του Γεδεών. Αυτός ήταν παντρεμένος, και επειδή είχε δαιμόνιο, τον εχώρισε η γυναίκα του, πήγε στο Δαφνί των Αθηνών και στο τέλος κατέληξε στο Άγιον Όρος. Λέει, τουλάχιστον να πάω να σώσω την ψυχή μου, να κάνω υπακοή.

Εφόσον έκανε υπακοή στους γέρους, δεν φανεωνότανε το δαιμόνιο. Νύχτα πήγαινε κάτω στις αλυκές, με το φεγγάρι πήγαινε και γύριζε στον καιρό της Κατοχής, πήγαινε να μαζέψει λίγο αλάτι, να το δώσει στην Κερασιά, στα κελιά, να πάρει είτε κρεμμύδια, είτε πατάτες, φασόλια. Και δεν έπαθε τίποτες. Όταν όμως η αδερφή του, δεν θυμάμαι καλά, τού'στειλε από την Αμερική εκατό δολάρια, τά'βαλε στην τσέπη του. Ιδιορρυθμία! Αμέσως φανερώθηκε το δαιμόνιο.

Και αυτός λοιπόν μας έλεγε ότι του έλεγε το δαιμόνιο: «Βρε 'συ, νομίζεις ότι εγώ θα βγω από σένανε; λέει. «Τι λέει ο Χριστός; «Τούτο το πνεύμα δεν εκπορεύεται ειμή εν προσευχή και νηστεία» λέει (Ματθ. 17,21). Εδώ με τους γέρους, τρως και πίνεις, και νομίζεις θα βγω εγώ;» Ο σκοπός του δαίμονος ήταν να τον βγάλει απ' την υπακοή. Οπότε κατόπιν τον κανονίζει όπως θέλει. «Θα πας κάτω στις αλυκές θα νηστεύεις και τότες εγώ», λέει, «θα βγω».

Ο λογισμός δεν ήτανε μέχρι εκεί του δαίμονος. Ήταν να τον φέρει σε μια απόγνωση και να τον ρίξει μέσα στη θάλασσα. Ν' αυτοκτονήσει. Από πού άρχισε ο δαίμονας; Από το Ευαγγέλιο. Ναι, αλλά πού κατέληξε. Στο τέλος τον κατάφερε και βγήκε έξω στον κόσμο. Κι' ήρθε κατόπιν ο πάτερ-Γεδεών.

Πέστε μου εσείς τώρα έναν άνθρωπο, ο οποίος έφυγε απ' τη μετάνοιά του ή το μοναστήρι του ή τον Γέροντά του, αν πήγε υποτακτικός. Όλοι Γεροντάδες! Όλοι Γέροντες!!!

«Η Βασιλεία των Ουρανών βιάζεται και βιασταί αρπάζουσιν αυτήν» (Ματθ. 11,12). Δεν είπε κληρονομούν, αρπάζουν. Αν δεν βιάσεις τον εαυτό σου, δεν θα νικήσεις. Δεν θα νικήσεις. «Οκνηρός εις οδόν αποσταλείς, λέγει· λέων κατά την οδόν και φονείς κατά τας πλατείας» (Παροιμ. 26,13). Έτσι είναι. Γιατί ούτε μπρος πάει, ούτε πίσω πηγαίνει. Γιατί είναι τεμπελάκος. Αν θέλεις να βρεις πνευματικά, να

βιάσεις τον εαυτό σου. Πρώτα στην υπακοή.

Εις την Αγία Άννα, ζούσε ένας Γέροντας με τον υποτακτικό του, ο οποίος έκανε συχνά παρακοές. Ήτανε παραμονή μιας εορτής της Παναγίας. «Γέροντα», λέει ο υποτακτικός, «θα πάω να ψαρέψω κανένα ψάρι, διότι της Παναγίας εορτή είναι αύριο. Τι θα φάμε;» «Παιδί μου», του λέει ο Γέροντας, «εδώ οι γείτονές μας ψαράδες είναι. Ώρες ψάρευαν και δεν πιάσανε ψάρια. Αν ήθελε η Παναγία να τρώγαμε ψάρια, θα έπιαναν, θα έφερναν και σε μας. Να μην πας για ψάρεμα». «Όχι, Γέροντα», ξαναλέει ο υποτακτικός, «εγώ θα πάω να ψαρέψω». «Μην πηγαίνεις», επαναλαμβάνει ο Γέροντας. «Όχι, θα πάω», λέει ο υποτακτικός και φεύγει...

Ο Γέροντας τότε σκέπτεται ότι ο υποτακτικός του ευρίσκεται σε παρακοή· αν του τύχει κανένας μεγάλος πειρασμός του υποτακτικού του; Μήπως γλιστρίσει εις την θάλασσα; Διά τούτο μπαίνει στο κελλί του και κάνει προσευχή, κάνει κομποσχοίνι για τον υποτακτικό του.

Ο υποτακτικός πηγαίνει στη θάλασσα· πετάει την πετονιά· κάτι έπιασε τ' αγκίστρι· τραβάει δυνατά. Βγαίνει τότε ξαφνικά ένας αράπης μαύρος-κατάμαυρος, με αγριωπά μάτια, έτοιμος να ορμήσει επάνω στο μοναχό! Αλλά μια αόρατος δύναμις τον κρατούσε. Αυτός τρομοκρατημένος φεύγει· ο διάβολος ακολουθεί από πίσω, μέχρι την Αγία Άννα, μέχρι το κελλί του... Του λέει τότε ο διάβολος: «Ρε, καλόγερε, τι να σου κάνω, που από την ώρα που έφυγες, ο Γέροντας κάνει κομποσχοίνι για σένα; Ειδάλλως θα σε έπνιγα μέσα στη θάλασσα· στη θάλασσα θα σ' έπνιγα!» Να τι κάνει η παρακοή.

Ενθυμούμαι, όταν ζούσε ο Γέροντας Νικηφόρος, τον κατέκρινα σε κάτι. Πήγα το βράδυ να κάνω προσευχή· βλέπω “ντουβάρη”, δεν μπορώ να προχωρήσω στην ευχή... Κύριε Ιησού... Κύριε Ιησού... δεν προχωράει! Κάπου έχω σφάλει, σκέπτομαι· κάπου έχω αμαρτήσει. Λοιπόν, την προηγούμενη ημέρα: πού πήγα, τι μίλησα, τι έπραξα; Το βρήκα είχα κατακρίνει τον Γέροντά μου!

Την άλλη ημέρα ήτανε Κυριακή και έπρεπε να λειτουργήσω. Τώρα τι να κάνω; Προσευχή: «Θεέ μου, συγχώρεσέ με, που κατέκρινα τον Γέροντά μου· έσφαλα· ζητώ συγγνώμη». Τίποτε! «Καλά, για μένα δεν υπάρχει συγχώρησις; Δεν υπάρχει “ευλόγησον”»; » Τίποτε! «Μα ο Πέτρος, Κύριε, σ' αρνήθηκε τρεις φορές, και τον συγχώρεσες· εγώ δεν σ' αρνήθηκα· κατέκρινα τον Γέροντά μου. Ε, τώρα βάζω κι εγώ μετάνοια· μετανόησα που κατέκρινα και ζητώ συγχώρηση». Τίποτε!...

Ξαναπιάνω το κομποσχοίνι· δεν προχωρεί η προσευχή! Άρχισα τα κλάματα· έβγαιναν τα δάκρυα ποτάμι. «Θεέ μου, Θεέ μου! δεν υπάρχει για μένα “ευλόγησον”»; Ο Θεός του ελέους και της ευσπλαχνίας είσαι· κι εμένα γιατί δεν με συγχωράς;

Και η Οσία Μαρία η Αιγυπτία, όταν μετανόησε· τη συγχώρησε· και πολλούς αμαρτωλούς, τους συγχώρησε· και νεομάρτυρες που είχαν γίνει Τούρκοι, τους συγχώρησε και τους ελέησε. Για μένα δεν υπάρχει έλεος, δεν υπάρχει συγχώρησις;»

Τρεις ώρες πέρασαν έτσι· έκανα όλη την ακολουθία της Κυριακής με δάκρυα. Εις το τέλος βλέπω μία ειρήνη, μία γλυκύτητα, μία χαρά μέσα μου. Άρχισε να λέγεται η ευχή τότε. «Κύριε Ιησού Χριστέ, ελέησόν με... Κύριε Ιησού Χριστέ, ελέησόν με...» Α..., εντάξει· και έτσι προχώρησα στη Λειτουργία.

Δεν είναι λοιπόν τόσο να κατακρίνεις έναν ξένο, όσον να κατακρίνεις τον Γέροντά σου! Αλλοίμονό σου! Κατακρίνεις τον ίδιο τον Θεό, να πούμε!

Μία φορά έφεραν ένα τσουβάλι με πατάτες, κάτω εις τον αρσανά μας. Έναν αρχάριο υποτακτικό που είχα (τόρα δεν είναι στη συνοδιά μου) είπε ότι είναι κουρασμένος, και δεν θέλησε να πάει να το φέρει. Πήγα εγώ τότε κάτω, για να το φέρω. Όταν έφθασα κάτω, ήτο σταματημένο εκεί ένα κρις-κραφτ. Τους έκανα νόημα, και ήρθαν πιο κοντά μου οι δύο κύριοι που ήσαν μέσα. Ήσαν καθηγηταί Πανεπιστημίου. «Γέροντα», λέει ο ένας, «μήπως γνωρίζετε τον παπα-Εφραίμ, που μένει εκεί επάνω;» «Εγώ είμαι», απήντησα. Τότε εκείνος είπε: «Γέροντα, εσείς οι μοναχοί είσθε όντως μακάριοι, διότι εσείς ζείτε ακριβώς με συνέπεια τη χριστιανική ζωή».

Όταν επέστρεψα στο κελλί, λέω εις τον υποτακτικό το περιστατικό με τους καθηγητάς. Τότε λέει με πολλή αναίδεια: «Ναι, εδώ τους διώχνεις, όταν έρχονται· κάτω όμως, μόλις κατεβαίνεις μόνος σου, τους προσκαλείς». «Τι να κάνω, παιδί μου, έτσι ήλθε και ενήργησα την ώρα εκείνη. Τώρα ας πάμε, να κάνουμε κανένα κομποσχοίνι εις τα κελλιά μας. Ας κάνουμε μία ώρα κομποσχοίνι».

Όταν τελειώσαμε, έρχεται και με ερωτά: Πόσα κομποσχοίνια έκανες;» «Τόσα», απήντησα. «Σε μια ώρα μόνον τόσα έκανες; Εγώ έκανα περισσότερα, και μπορούσα να κάνω κι ακόμη περισσότερα». Τα έλεγε δε αυτά με αναίδεια και θράσος. Δεν μίλησα καθόλου· πήγα στενοχωρημένος εις το κελλί μου· και μόνο που δεν έκλαιγα για τη συμπεριφορά αυτού του παιδιού.

Πήγε ο υποτακτικός μου να κοιμηθεί· πού όμως να κοιμηθεί· έντονη δαιμονική ενέργεια. Έρχεται καταφοβισμένος εις το κελλί μου και μου λέει: «Γέροντα, αυτό και αυτό μου συμβαίνει· σώσε με». Τότε του είπα: «Αυτό συμβαίνει όταν κανείς συμπεριφέρεται άσχημα εις τον Γέροντα και τον λυπεί». Του διάβασα τότε μια ευχή και του έφυγαν όλα, όλη η δαιμονική ενέργεια. Κατόπιν πήγε και κοιμήθηκε ήσυχος.

Μετά από χρόνια έρχεται η διακριτική υπακοή, αλλά εσείς σ' αυτήν την ηλικία που είσαστε, όλοι να έχετε τυφλή υπακοή. Είδες τι λέει ο άγιος Ιωάννης της Κλίμακος; Ότι πήγε ο Γέροντας σ' έναν αρχάριο. Πήγε και σε έναν άλλον που είχε δέκα-δεκαπέντε χρόνια καλόγερος. Λέει εις τον αρχάριον:

-Τραγούδησε.

-Νά'ναι ευλογημένο· τραγουδάω.

-Τραγούδησε, λέει και στον δεύτερο.

-Ευλόγησον, απαντά αυτός.

Και οι δύο κάνανε καλά. Δεν θεωρείται παρακοή αυτό που έκανε ο δεύτερος καλόγερος στον Γέροντα. Στον πρώτο θα ήτο παρακοή αν τό'κανε, διότι ακόμη είναι δόκιμος. Πρέπει να περάσεις από τον τροχόν· από τον δρόμον της αδιακρίτου υπακοής. Τίποτες· να είναι ευλογημένον.

Όταν περάσουν δέκα-δεκαπέντε χρόνια, τότε έρχεται η διακριτική υπακοή. Αυτή είναι απόρροια της αδιακρίτου υπακοής.

Κάποτε είδα υποτακτικόν τινά, να συμβουλευεί έτερον μπροστά στον Γέροντα. Τι ασέβεια, αλήθεια!

Αν προσέξεις, ο Χριστός πρώτα προσεύχεται στον Πατέρα και ύστερα προβαίνει σε θαυματουργία.

Πηγή: myriobiblos.gr